

Лист Прелата (липень 2010)

"Перетворювати працю на молитву — ось серце духа Opus Dei", - пише Прелат цього місяця в своєму листі.

08.07.2010

Мої дорогі діти, нехай Ісус береже для мене моїх дочок та синів!

Тридцять п'ять років тому, 26 червня 1975 року, Бог призвав нашого Отця до Себе, до небесної насолоди вічного перебування в Божій присутності. Як і в

попередні роки, в день
літургійного спомину нашого
Отця безліч людей у всьому світі
взяли участь в Службі Божій св.
Хосемарії. В цей день люди з усіх
куточків землі палко дякували
Богу за дар, яким він обдарував
Церкву й світ, дар нашого
Засновника, пастиря, який є
взірцем християнської поведінки
та заступником в усіх наших
духовних та матеріальних
потребах.

Цей день є також нагодою глибше
усвідомити ту звістку, яку св.
Хосемарія, виконуючи волю Божу,
поширила серед людей. Звістку
про те, що з Божої ласки ми
можемо й повинні стати святыми
— досконалими в милосерді і
цілковитому єднанні з Богом у
своїй виконаній з вірою та гідно
завершенній праці та інших
звичайних життєвих обставинах.

Поринувши в саме серце науки
нашого Отця, ми дізнаємося, що
нам треба старатися
перетворювати будь-яку нашу
працю, фізичну чи
інтелектуальну, на справжню
молитву. Євангеліє говорить ясно:
нам треба *молитися завжди й не падати духом*,^[1] а апостол Павло
додає: *моліться без перерви*.^[2]
Така порада має силу наказу, але
помилково зрозумівши її
значення, ми не зможемо втілити
її в життя. В наших земних умовах
неможливо постійно, в голос чи
подумки, промовляти молитву.
Наші щоденні заняття — сімейні
справи, соціальна активність,
 заняття спортом тощо, часто
вимагають повної концентрації
уваги, пам'яті й розуму, а також
твердості нашої волі. Ми також
потребуємо декількох години сну
протягом доби. Тут я згадую
радість св. Хосемарії, коли він,
багато років навчаючи, що ми

може перетворити на молитву навіть наш сон, знайшов такі ж думки в св. Єроніма.[3]

Ми повинні усвідомити вимоги нашого Господа у всій їхній глибині. Він закликає нас вдихнути життя в цілу нашу людську сутність в усіх її вимірах, у завзятті перетворивши її на молитву, хоча й не завжди виражену в словах, але **“постійну як биття нашого серця”**.[4]. Це те, чого св. Хосемарія навчав своїх дочок і синів, всіх, хто прагнув святості в дусі Opus Dei. Він підкреслював, що **“зброя Opus Dei - не праця, а молитва. Тому ми, споглядальні душі, робимо працю нашою молитвою.”**[5]

Зробити працю молитвою. Наше щоденне прагнення в найрізноманітніших життєвих обставинах залишатися споглядальними душами дає нам

високу ціль — святість, яка, ми переконані, стає досяжною завдяки Божій ласці. Як сказав Папа в своїй проповіді на свято св. Йосифа: “Необхідно жити духом, який допомагає вірним стати святыми через їхню працю”.[6] Для переважної більшості християн серйозний поступ до повноти християнського життя можливий лише завдяки тісному зв'язку між їхнім бажанням святості та їхньою щоденною працею.

Згадую ту подяку Богові, якою розквітала душа нашого Засновника, коли він читав листи своїх дочок та синів. Одного разу його глибоко зворувши лист фермера, члена Opus Dei, де той написав, що він проکидається вдосвіта й молить Господа про добрий нічний сон для нашого Отця, та додав, що потім, розкриваючи своїм трактором

борозни землі, він молиться *Memorares* [*] та інші молитви. Як радів св. Хосемарія, побачивши серед фермерської праці справжнє споглядане життя.

В своєму апостольському листі на початку нового тисячоліття Слуга Божий Папа Іван Павло II написав, запрошуючи всіх до святості: “Ми не повинні розуміти цей ідеал досконалості так, наче він має на увазі якесь надзвичайне буття, можливе лише для небагатьох “рідкісних героїв” святості. Шляхів святості багато, відповідно до покликанняожної окремої людини... Надходить час, коли треба знову щиро запропонувати кожному цей високий *стандарт звичайного християнського буття*, до якого має прямувати ціле життя християнської спільноти та християнської родини.”[7]

Наш Отець часто підкреслював, що “споглядання не є чимось на кшталт привілею для небагатьох”. Він говорив живо, викарбовуючи яскраві образи в пам'яті тих, хто його слухав: “Деякі поверхнево обізнані з релігією люди думають, що споглядальна людина цілий день проводить в екстазі. Але це дуже наївна думка. Ченці в монастирях цілий день зайняті безліччю справ: вони мають доглядати свій дім та багато працювати, заробляючи собі на життя. Я часто отримує листи від ченців і черниць контеплятивних спільнот, які висловлюють свою велику любов та ентузіазм щодо Справи, а також пишуть, що багато моляться за нас. Вони розуміють те, чого не розуміють багато людей, а саме - що наше мирське життя є спогляданням у вирі світу, в мирській діяльності.

**Наша келія, наш затвор - вулиця.
Хіба сіль зникла? Ми маємо
упевнитись, що ніщо не
залишиться прісним. Ось чому
весь світ є місцем нашого
усамітнення.”[8]**

Як тіло постійно потребує повітря, щоб дихати, та циркуляції крові, щоб підтримувати життя, так і душа потребує контакту з Богом усі двадцять чотири години на добу. Саме тому справжня побожність спонукає людину віддавати Богові все: працю та відпочинок, радість та смуток, успіхи та невдачі, сон та безсоння. Як писав в 1984 р. дон Альваро “мирські заняття і духовне життя, праця і молитва не повинні перебувати в стані більш-менш вдало укладеного “перемир'я”; вони потребують цілковитого поєднання, злиття без розривів. Праця живить молитву, а молитва просочує працю.”[9]

Щоб з допомогою Божої благодаті досягти такого поєднання, потрібні постійні, зазвичай у малому, особисті зусилля: молитовні заклики або короткі молитви під час перерви в роботі чи зміни занять; короткий люблячий погляд на розп'яття або образ Матері Божої, що лежать на робочому місці, не привертаючи зайвої уваги, та інші подібні вчинки. Все це допомагає зберігати нашу душу непохитно спрямованою на Господа — схильність, яку ми щоденно виховуємо в собі під час Святої Меси та особистих духовних роздумів. І тому, незважаючи на те, що наш розум може бути цілковито поглинений роботою, яку ми виконуємо, наша душа залишається зосередженою в Господі, підтримуючи з Ним діалог не за допомогою слів чи свідомих думок, але завдяки порухам серця та бажанню робити все, до

найменших деталей, з Любов'ю, приносячи в жертву всю нашу працю.

Діючи так, ми робимо нашу професійну працю полем для розвитку різноманітних людських та надприродних чеснот: старанності в праці, порядку та правильного використання часу, наполегливості в завершенні роботи, уваги до незначних деталей тощо. Ці маленькі знаки турботи про інших стають виявом щирого та досконалого милосердя.

“Будьте певні - перетворити вашу працю на молитовне спілкування зовсім не складно. Треба лише пожертвувати її Богу і взятися роботи — і Він вже слухає нас, вже дає сили. Ми стаємо споглядальними душами у вирі нашої щоденної праці! Тому що ми впевнені - Він бачить нас! Він пропонує нам

**знов і знов перемоагати себе:
зробити маленьку жертву,
посміхнутися тому, хто нам
докучає, розпочати роботу з
найменш приємного, але
найбільш важливого завдання,
не забувати про порядок у
найменших деталях,
продовжувати старанно
виконувати наші обов'язки, коли
ми можемо легко їх уникнути,
не залишати на завтра те, що
має бути завершене сьогодні... І
все це, щоб догодити Богу,
нашому Отцю! Можливо ти
непомітно для інших покладеш
на свій робочий стіл розп'яття,
яке пробудить в тобі дух
споглядання та стане для тебе
підручником служіння.”[10]**

З не меншою силою наш Отець
наголошував, що ми не повинні
занедбувати час, присвячений
виключно Богові: часту участь у
Службі Божій та причастя, час

духовних роздумів, молитву Розарія та інші традиційні побожні практики. Через щільний робочий графік та періоди втоми й сухості, знайомі усім нам, це вимагає навіть більших зусиль та уваги. Дон Альваро нагадує нам: “Час молитви не повинен стати простою перервою в роботі, “вставкою” протягом дня.

Приступаючи до молитви, ми не залишаємо наш “мирський” клопіт задля занурення у “священні” дії. Молитва не розділяє життя християн на окремі уламки, навпаки, найінтимнішим, а тому найміцнішим зв'язком вона з'єднує послідовність наших мирських занять у цілісне життя. Водночас, саме праця живить наші духовні роздуми та усну молитву, збуджуючи нові імпульси поклоніння, подяки та довірливого усамітнення в Бозі.”[11]

За декілька днів я вирушу до Еквадору, Перу та Бразилії підтримати моїх дочок та синів в їхній апостольській праці. Як завжди, я прошу вас супроводжувати мене вашими молитвами, жертвуєчи в цьому намірі вашу працю, а також відпочинок тих з вас, хто насолоджується часом відпустки. Дбайте, щоб бути з Богом в ці дні відпочинку, згадуючи те, чого навчав наш Отець: **“Я завжди вважав відпочинок можливістю тимчасово відкласти поточні справи, але в жодному разі не як час лінощів. Відпочинок - це відновлення: оновлення сил, формування ідеалів та розробка планів. Іншими словами, відпочинок означає зміну занять задля того, щоб згодом повернутися до своєї праці з новим запалом.”**[12]

Цього місяця також виповнюється
75 років з того дня, коли наш
улюблений дон Альваро сказав
Господу: Ось я! [**] Я довіряю його
заступництву вашу й мою
відданість, цілковиту відданість
Богу кожного дня, а також вашу
допомогу в моїх намірах.

З усією моєю любов'ю
благословляю вас!

Ваш Отець,

+ Хав'єр

Памплона, 1 липня 2010

* Згадай, Всемилостива Діво Маріє,
що від віків нечувано, щоб Ти
покинула кого-небудь, хто
прибігав під Твій покров, благав
Твоєї помочі, або вмовляв Твого
заступництва. Ведений цією
надією, Діво над усі діви й Мати
Ісусова, я вдаюся до Тебе,
приступаю і стаю перед Тобою, як

грішник, зітхаючи: не відкидай,
Царице світу й Мати предвічного
Слова, моїх молитов, а вислухай їх
ласкаво. Амінь.

** В липні 1935 року Альваро дель
Портільо вступив до Opus Dei.

1. Лк 18:1.

2. 1 Сол 5:17.

3. Пор. Св. Єронім, *Treatise on the Psalms*, *Коментар Псалмів I* (CCL. 78, 5-6),

4. Св. Хосемарія, *Христос проходить поруч*, 8.

5. Св. Хосемарія, Замітки, зроблені на зустрічах сімей, 23 квітня, 1959.

6. Бенедикт XVI, Проповідь, 19 березня 2006.

7. Іван Павло II, Апостольський лист *Novo Millennio Ineunte*, 6 січня 2001, 31.

8. Св. Хосемарія, Замітки, зроблені на зустрічах сімей, 30 жовтня 1964.

9. дон Альваро дель Портільо, “*Il lavoro si trasformi in orazione,*” *стаття, надрукована в журналі Il Sabato, 7 грудня 1984 (in Rendire amabile la verità, Libreria Editrice Vaticana, Rome, 1995, с. 649).*

10. Св. Хосемарія, *Друзі Бога*, 67.

11. дон Альваро дель Портільо , *там же*, с. 650-651.

12. Св. Хосемарія, *Борозна*, 514.